

Vayak'hel וַיַּקְהֵל And he assembled

Shemot/Exodus 35:1-38:20

Pekudei פְּקוּדֵי Numbered

Shemot/Exodus 38:21-40:38

As the book of Shemot comes to an end, the construction of the Tabernacle and its vessels is completed. A few weeks ago Moshe was given the plans for the project. Now this week, the matter is revisited as the actual work is executed by qualified craftsmen/women. Before the project can begin, however, Moshe will bring the people together and remind them of their priority:

Shemot 35:1 Then Moshe gathered all the congregation of the children of Israel together, and said to them, "These are the words which יהוה has commanded you to do: 2 "Work shall be done for six days, but the seventh day shall be a holy day for you, a Sabbath of rest to יהוה. Whoever does any work on it shall be put to death.

The Shabbat is the starting place for finding unity. The Tabernacle is a picture of unity in Messiah, but Shabbat is where we begin. Shabbat is the crown of Creation:

Bereshith/Genesis 2:2 And on the seventh day Elohim ended His work which He had done, and He rested on the seventh day from all His work which He had done. 3 Then Elohim blessed the seventh day and sanctified it, because in it He rested from all His work which Elohim had created and made.

Perhaps acknowledging that it is incomprehensible for us to totally understand what it means to cease from working, is the reason for the add-on comment:

Shemot 35:3 "You shall kindle no fire throughout your dwellings on the Sabbath day."

Many teachers understand this to relate to the function of fire as being the precondition to all forms of creative work. The Creator rested from creative activities, thus we should rest from similar activities. Aviva Zornberg continues to explore the metaphor of fire, suggesting that the enflamed passions of the people that led to the creation of the golden calf by fire should be remembered. Now as the chastened people stand ready to contribute both their goods and their energies to the creation of the Tabernacle, they are told to hold their fire, to temper their passions, to understand their fervor in light of something greater...Shabbat! Shabbat comes before even the work of the Tabernacle. Shabbat is the simple place in time where the Holy One has promised to meet with us!

Shabbat is the gift given to us! Yeshua told us:

Vayak'hel וַיַּקְהֵל En hij bracht samen -

Shemot/Exodus 35:1-38:20

Pekudei פְּקוּדֵי Geteld

Shemot/Exodus 38:21-40:38

Net als het boek Shemot gaat eindigen, wordt de bouw van de Tabernakel en zijn vaatwerk voltooid. Een paar weken geleden werden aan Moshe nog de plannen voor het project gegeven. Deze week nu, wordt de zaak herzien als het eigenlijke werk door gekwalificeerde vaklieden/vrouwen wordt uitgevoerd. Alvorens echter het project kan beginnen, zal Moshe de mensen bijeenbrengen en hen aan hun prioriteit herinneren:

Shemot 35:1 Toen verzamelde Moshe heel de congregatie van de kinderen van Israël, en zei tot hen: "Dit zijn de woorden die יהוה u heeft geboden te doen: 2 "Gedurende zes dagen zal het werk worden gedaan, maar de zevende dag zal voor u een heilige dag zijn, een Sabbat van rust voor יהוה". Wie daarop enig werk doet zal ter dood worden gebracht.

De Shabbat is het beginpunt voor eenheid. De Tabernakel is een beeld van eenheid in Messiah, maar Shabbat is waar wij beginnen. Shabbat is de kroon van de Schepping:

Bereshith/Gen. 2:2 En op de zevende dag beëindigde Elohim Zijn werk dat Hij had gedaan, en Hij rustte op de zevende dag van al Zijn werk dat Hij had gedaan. 3 Toen zegende en heiligde Elohim de zevende dag, omdat Hij daarin rustte van al Zijn werk dat Elohim had geschapen en gemaakt.

Misschien te erkennen dat het voor ons niet te vatten is om helemaal te begrijpen wat het betekent om te stoppen met werken, is de reden voor de randcommentaar:

Shemot 35:3 U zult geen vuur ontsteken in geen enkele van uw woningen op de Sabbat dag."

Vele leraren begrijpen dit als op de functie van vuur betrekking te hebben zoals de allereerste vereiste zijnd voor alle vormen van creatief werk. De Schepper rustte van creatieve activiteiten; dus zouden wij van gelijkaardige activiteiten moeten rusten. Aviva Zornberg blijft de vuur metafoor onderzoeken voorstellend dat de ontstoken hartstochten van het volk die tot de verwezenlijking van het gouden kalf met vuur leidden, zouden worden herinnerd. Als nu het gelouterde volk klaar stond om tot de verwezenlijking van Tabernakel bij te dragen met zowel hun goederen als hun energieën, worden zij verteld om hun vuur vast te houden, om hun hartstochten te temperen, om hun heftigheid te begrijpen in het licht van iets groter...Shabbat! Shabbat komt zelfs vóór het werk van de Tabernakel. Shabbat is de eenvoudige plaats in de tijd waar de Heilige om beloofd heeft om met ons samen te komen!

Shabbat is de aan ons gegeven gave! Yeshua vertelde ons:

Mark 2:27 *And He said to them, “The Sabbath was made for man, and not man for the Sabbath. 28 “Therefore the Son of Man is also Adonai of the Sabbath.”*

The writer of Hebrews makes it clear to us that the Seventh Day is still valid:

Hebrews 4:4 *For He has spoken in a certain place of the seventh day in this way: “And Yah rested on the seventh day from all His works...9 There remains therefore a rest for the people of Yah. 10 For he who has entered His rest has himself also ceased from his works as Yah did from His. 11 Let us therefore be diligent to enter that rest, lest anyone fall according to the same example of disobedience.*

After focusing on the Sabbath, the process of building the Tabernacle begins with the cheerful giving of everyone from the congregation of Israel. A special artisan was appointed by יהוה to be in charge of all the design work:

Shemot 35:30 *And Moshe said to the children of Israel, “See, יהוה has called by name Bezalel (בְּצַלְאֵל) the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah; 31 “and He has filled him with the Spirit of Elohim, in wisdom and understanding, in knowledge and all manner of workmanship, 32 “to design artistic works, to work in gold and silver and bronze, 33 “in cutting jewels for setting, in carving wood, and to work in all manner of artistic workmanship.*

Bezalel's name means “in the shadow of El”. Throughout the Scriptures, living in the “shadow of Elohim” is the best place to be. His shadow (tsel - צֶלַל) is His Spirit:

Psalm 17:8 *Keep me as the apple of Your eye; Hide me under the shadow (tsel - צֶלַל) of Your wings.*

Psalm 57:1 ... A Michtam of David when he fled from Saul into the cave. Be merciful to me, O Elohim, be merciful to me! For my soul trusts in You; And in the shadow (tsel - צֶלַל) of Your wings I will make my refuge, Until these calamities have passed by.

Psalm 63:7 *Because You have been my help, Therefore in the shadow (tsel - צֶלַל) of Your wings I will rejoice.*

Psalm 91:1 *He who dwells in the secret place of the Most High Shall abide under the shadow (tsel - צֶלַל) of the Almighty. 2 I will say of יהוה, “He is my refuge and my fortress; My Elohim, in Him I will trust.” 3 Surely He shall deliver you from the snare of the fowler And from the perilous pestilence. 4 He shall cover you with His*

Marc. 2:27 *En Hij zei tot hen: “De Sabbat werd gemaakt voor de mens, en niet de mens voor de Sabbat. 28 Daarom is de Zoon des Mensen ook Adonai van de Sabbat.”*

De schrijver van Hebreeën maakt ons duidelijk dat de Zevende Dag nog steeds geldt:

Hebr. 4:4 *Want Hij heeft in een bepaalde plaats van de zevende dag op deze wijze gesproken: “En Yah rustte op de zevende dag van al Zijn werken... 9 Er blijft daarom een rust voor het volk van Yah. 10 Want hij die Zijn rust is ingegaan, heeft zelf ook opgehouden van zijn werken zoals Yah deed van de Zijne. 11 Laat ons daarom ijverig zijn om die rust in te gaan, opdat niet iemand afvalt volgens het zelfde voorbeeld van ongehoorzaamheid.*

Na zich op de Sabbath te concentreren, begint het proces van Tabernakel bouwen met het blijmoedig geven van iedereen van de congregatie van Israël. Een speciale kunstenaar werd door יהוה benoemd om voor al het ontwerpwerk verantwoordelijk te zijn:

Shemot 35:30 *En Mozes zei tot de kinderen van Israël: “Zie, יהוה (Yahwey) heeft Bezaleël (בְּצַלְאֵל) de zoon van Uri, de zoon van Hur, van de stam Juda, bij naam genoemd; 31 en Hij heeft hem vervuld met de Geest van Elohim, in wijsheid en begrijpen, in kennis en alle soorten vaardigheden, 32 om kunstwerken te ontwerpen, in goud en zilver en koper te werken, 33 in het snijden van edelstenen voor het zetten, in houtsnijwerk, en om op alle soorten van artistieke bekwaamheid te werken.*

Bezaleël's naam betekent “in de schaduw van El”. Doorheen de Schrift, is in de “schaduw van Elohim” leven de beste plaats om te zijn. Zijn schaduw (tsel - צֶלַל) is Zijn Geest.

Psalm 17:8 *Bewaar mij als Uw oogappel; Verberg mij onder de schaduw (tsel - צֶלַל) van Uw vleugels.*

Psalm 57:1 ..... Inprenting (gedicht) van David toen hij van Saul vluchtte in de spelonk. Wees genadig voor mij, O Elohim, wees genadig voor mij! Want mijn ziel vertrouwt op U; en in de schaduw (tsel - צֶלַל) van Uw vleugels zal ik mijn schuilplaats maken, totdat deze rampen voorbij zijn.

Psalm 63:7 *Omdat U mijn hulp geweest bent, daarom zal ik mij verheugen in de schaduw (tsel - צֶלַל) van Uw vleugels.*

Psalm 91:1 *Hij die in de geheime plaats van de Allerhoogste verblijft, zal afwachten onder de schaduw (tsel - צֶלַל) van de Almachtige. 2 Ik zal zeggen van יהוה, “Hij is mijn schuilplaats en mijn burcht; Mijn Elohim, in Hem zal ik vertrouwen.” 3 Voorzeker zal Hij u verlossen uit de valstrik van de vogelaar en uit de gevaarlijke pest. 4 Hij zal u*

feathers, And under His wings you shall take refuge; His truth shall be your shield and buckler.

We can find safety “under the shadow of His wings”... “covered with His feathers”. Where does the bird imagery come from?

***Bereshith/Genesis 1:2** The earth was without form, and void; and darkness was on the face of the deep. And the Spirit of Elohim was hovering over the face of the waters.*

***Devarim/Deuteronomy 32:11** As an eagle stirs up its nest, hovers over its young, Spreading out its wings, taking them up, Carrying them on its wings,*

It is the Spirit of Elohim that is doing the “hovering”. In one of the most well known stories of the Gospels, Miriam/ Mary is overshadowed by the Spirit of the Almighty:

***Luke 1:35** And the angel answered and said to her, “The Holy Spirit will come upon you, and the power of the Highest will overshadow you; therefore, also, that Holy One who is to be born will be called the Son of Yah.*

Just like Bezalel was a builder, for the next nine months Miriam would build the earthly Tabernacle that Yeshua would dwell in during His time on earth. Awesome! In Shemot 35:31, we are told that יהוה filled Bezalel with the Spirit of Elohim, and in Isaiah we see a similar filling of the Spirit upon Messiah:

***Isaiah 11:1** There shall come forth a Rod from the stem of Jesse, And a Branch shall grow out of his roots. 2 The Spirit of יהוה shall rest upon Him, The Spirit of wisdom and understanding, The Spirit of counsel and might, The Spirit of knowledge and of the fear of יהוה .*

Bezalel and Miriam worked to bring together the spiritual and the physical worlds. The Tabernacle and Yeshua are both pictures of what was built through the Spirit. When we keep the commandments, we also are builders of Messiah’s Tabernacle. Let’s take another look at what was given to Bezalel in order for him to be able to accomplish his goal:

***Shemot 35:31** “and He has filled him with the Spirit of Elohim, in wisdom and understanding, in knowledge and all manner of workmanship,*

A few years ago, I saw a person do a demonstration that helped me to understand these words – wisdom, understanding, and knowledge. Knowledge came from a pitcher of water. The water was poured into a glass, which was understanding. First a little was poured in, then a little more. We become that glass as we take in the knowledge as we are able. Then the water-filled glass was handed off to a

met Zijn veders bedekken en onder Zijn vleugels zult gij u verschuilen; Zijn waarheid zal uw schild en afscherming zijn.

Wij kunnen veiligheid “in de schaduw van Zijn vleugels” vinden... “bedekt met Zijn veren”. Waar komt dit vogelbeeld vandaan?

***Bereshith/Gen. 1:2** De aarde was zonder vorm, en leeg; en duisternis was op het oppervlak van de diepte. En de Geest van Elohim zweefde over het oppervlak van de wateren.*

***Devarim/Deut. 32:11** Zoals een arend zijn nest aanspoort, over zijn jong zweeft, zijn vleugels uitspreidt, ze opheft, ze op zijn vleugels draagt,*

Het zweven/hangen wordt door de Geest van Elohim gedaan. In één van de bekendste Evangelie-verhalen, wordt Miriam/ Maria overschaduwd door de Geest van de Almachtige:

***Luc. 1:35** En de engel antwoordde en zei tot haar: “De Heilige Geest zal op u komen, en de kracht van de Hoogste zal u overschaduw; daarom ook zal dat Heilige, dat geboren moet worden, de Zoon van Elohim genoemd worden.*

Net zoals Besaleël een bouwer was, zou Miriam de komende negen maanden de aardse Tabernakel bouwen waar Yeshua in zou verblijven ten tijde dat Hij op aarde was. Ontzagwekkend! In Shemot 35:31 wordt ons verteld dat יהוה Besaleël met de Geest van Elohim vervulde, en in Jesaja zien we een gelijk-aardige vervulling van de Geest op Messiah:

***Jes. 11:1** Er zal uit de stam van Jesse een Twijg voortkomen, en een Tak zal uit zijn wortels groeien. 2 De Geest van יהוה zal op Hem rusten, de Geest van wijsheid en verstaan, de Geest van raad en macht, de Geest van kennis en van de vrees van יהוה.*

Besaleël en Miriam werkten om de spirituele en fysieke werelden samen te brengen. De Tabernakel en Yeshua zijn beide beelden van wat door de Geest werd gebouwd. Wanneer wij de geboden houden, zijn wij ook bouwers van Messiah’s Tabernakel. Laten we nog eens kijken naar wat aan Besaleël gegeven werd opdat hij in staat zou zijn om zijn doel te verwezenlijken:

***Shemot 35:31** en Hij heeft hem met de Geest van Elohim gevuld, met wijsheid en verstaan, met kennis en alle manieren van vakmanschap,*

Een paar jaar geleden, zag ik iemand een demonstratie doen die me deze woorden - wijsheid, begrip, en kennis - hielp te begrijpen. Kennis kwam uit een waterkruik. Het water werd gegoten in een glas, dat verstaan was. Eerst werd er een klein beetje ingegoten, daarna wat meer. Wij zijn dat glas wanneer we de kennis tot ons nemen zoals we kunnen. Daarna werd het met water gevulde glas gegeven aan een behoeftige om

needy person to drink from. That is wisdom...using what's in the glass for its intended purpose.

The demonstration continued. More water (knowledge) was poured into the glass and it overflowed the edges and made a big mess. That's what happens when all we do is take in knowledge. Taking in knowledge should be more than just filling your brain. It needs to be acted on, or we won't be able to handle more.

Now let's work on the application. Torah knowledge is like building materials. If it's only kept up in our brains (our glasses), it's only an imaginary structure. It's only like reading about the Tabernacle. Understanding is the ability to see the purpose and meaning beyond the Torah knowledge that we have gained. Wisdom puts knowledge and understanding to work with the proper heart attitude and exactly according to the Master's plan. The Spirit of the Tabernacle becomes alive.

With those illustrations in mind, let's take a look at how the Bible defines these words:

KNOWLEDGE:

- *Hosea 4:6* My people are destroyed for lack of knowledge. Because you have rejected knowledge, I also will reject you from being priest for Me; Because you have forgotten the Torah of your Elohim, I also will forget your children.
- *Malachi 2:7* "For the lips of a priest should keep knowledge, And people should seek the Torah from his mouth; For he is the messenger of יהוה of hosts. - We belong to the priesthood. It is our job to gain knowledge and to teach Torah
- *Habakkuk 2:14* For the earth will be filled with the knowledge of the glory of יהוה, As the waters cover the sea. - A prophetic view of the Messianic age and the abundance of knowledge
- *2 Peter 3:18* but grow in the grace and knowledge of our Adonai and Savior Yeshua the Messiah. To Him be the glory both now and forever. Amen.

UNDERSTANDING:

- *Proverbs 15:21* Folly is joy to him who is destitute of discernment, But a man of understanding walks uprightly.
- *Proverbs 8:1* Does not wisdom cry out, And understanding lift up her voice? - Understanding seen as the teaching voice
- *1 Kings 3:9* "Therefore give to Your servant an understanding heart to judge Your people, that I may discern between good and evil. For who is able to judge this great people of Yours? - Understanding is what Solomon asked for (he too built a dwelling for Elohim)
- *1 Chronicles 12:32* of the sons of Issachar who had understanding of the times, to know what Israel ought to do, their chiefs were two hundred; and all their brethren were at their command;

van te drinken. Dat is wijsheid ... wat in het glas is gebruiken voor z'n bedoeling.

De demonstratie ging verder. Meer water (kennis) werd in het glas gegoten en het liep over de randen en maakte een grote knoeiboel. Dat gebeurt er wanneer alles wat we doen kennis vergaren is. Kennis vergaren zou meer moeten zijn dan enkel uw hersens vullen. Het vereist om er wat mee te doen, of we zouden niet in staat zijn om meer te hanteren.

Laten we dit nu toepassen. Thorakennis is als bouwmaterialen. Als het enkel in onze hoofden (onze glazen) bewaard wordt, is het slechts een denkbeeldige bouwsel. Het is slechts als lezen over de Tabernakel. Verstaan is de bekwaamheid om het doel en de betekenis te zien buiten de Thorakennis die we verworven hebben. Wijsheid zet kennis en verstaan aan het werk met de juiste hartsgesteldheid en precies overeenkomstig het Plan van de Meester. De Geest van de Tabernakel wordt levend.

Laten we, met die illustraties in gedachten, bekijken hoe de Bijbel deze woorden bepaalt:

KNOWLEDGE:

- *Hos. 4:6* Mijn volk wordt vernietigd wegens gebrek aan kennis. Omdat gij kennis afgewezen hebt, zal Ik ook u afwijzen om priester voor Mij te zijn; omdat gij de Thora van uw Elohim vergeten hebt, zal Ik ook uw kinderen vergeten.
- *Mal. 2:7* Want de lippen van een priester zouden kennis moeten bewaren, en mensen zouden de Thora vanuit zijn mond moeten zoeken, want hij is de boodschapper van יהוה der heerscharen. – Wij behoren tot het priesterschap. Het is onze taak om kennis te verwerven en Thora te onderwijzen.
- *Hab. 2:14* Want de aarde zal gevuld worden met de kennis van de glorie van יהוה zoals de wateren de zee bedekken. – Een profetisch zich op het Messiaans tijdperk en de overvloed aan kennis.
- *2 Pet. 3:18* maar groei in de genade en kennis van uw Adonai en Redder Yeshua de Messias. Aan Hem zij de glorie zowel nu als altijd. Amen.

UNDERSTANDING:

- *Spr. 15:21* Dwaasheid is vreugde voor hem die is behoeftig is aan inzicht, maar een man van verstaan wandelt rechtschapen.
- *Spr. 8:1* Roept de wijsheid niet, en verheft verstaan niet haar stem? - verstaan gezien als de onderwijzende stem
- *1 Kon. 3:9* Geef daarom aan Uw knecht een verstaand hart om Uw volk te oordelen, zodat ik kan onderscheiden tussen goed en slecht. Want wie is in staat om dit groot volk van U te oordelen? - Verstaan is waar Salomo naar vroeg (ook hij bouwde een verblijf voor Elohim)
- *1 Kronieken 12:32* van de zonen van Issachar die verstaan van de tijden hadden, om te weten wat Israel behoort te doen, hun chefs waren tweehonderd; en al hun broeders waren hen onderhorig;

- *Psalm 111:10* The fear of יהוה is the beginning of wisdom; A good understanding have all those who do His commandments. His praise endures forever.

WISDOM:

- *Devarim/Deuteronomy 4:5* “Surely I have taught you statutes and judgments, just as יהוה my Elohim commanded me, that you should act according to them in the land which you go to possess. 6 “Therefore be careful to observe them; for this is your wisdom and your understanding in the sight of the peoples who will hear all these statutes, and say, ‘Surely this great nation is a wise and understanding people.’
- *Proverbs 4:11* I have taught you in the way of wisdom; I have led you in right paths.
- *Proverbs 9:10* “The fear of יהוה is the beginning of wisdom. And the knowledge of the Holy One is understanding. - The fear of יהוה leads to wisdom - To know Yeshua is to have understanding. This understanding must still be combined with wisdom.
- *James 3:13* Who is wise and understanding among you? Let him show by good conduct that his works are done in the meekness of wisdom. - Wisdom expresses itself in action

It took wisdom, understanding, and knowledge to build the Tabernacle...the earthly dwelling for the Almighty. Why? Because we know that the Tabernacle was a picture of Yeshua – both the head and the body of Messiah...and He is the personification of those characteristics:

1 Timothy 3:15 but if I am delayed, I write so that you may know how you ought to conduct yourself in the house of Yah, which is the congregation of the living Elohim, the pillar and ground of the truth.

Colossians 2:1 For I want you to know what a great conflict I have for you and those in Laodicea, and for as many as have not seen my face in the flesh, 2 that their hearts may be encouraged, being knit together in love, and attaining to all riches of the full assurance of understanding, to the knowledge of the mystery of Yah, both of the Father and of Messiah, 3 in whom are hidden all the treasures of wisdom and knowledge.

During the time of Solomon, יהוה would give to Hiram the same gifts of knowledge, understanding, and wisdom to enable him to build the Temple:

1 Kings 7:13 Now King Solomon sent and brought Hiram from Tyre. 14 He was the son of a widow from the tribe of Naphtali, and his father was a man of Tyre, a bronze worker; he was filled with wisdom and understanding and knowledge in working with all kinds of bronze work. So he came to King Solomon and did all his work.

- *Psalm 111:10* De vreeze des יהוה is het begin van wijsheid; een goed verstaan hebben allen die Zijn geboden doen. Zijn lof blijft eeuwig voortduren.

WISDOM:

- *Devarim/Deut. 4:5* Voorzeker heb ik u verordeningen en beoordelingen geleerd, precies zoals יהוה mijn Elohim mij opdroeg, opdat gij dienovereenkomstig zoudt handelen in het land dat gij gaat bezitten. 6 Daarom wees op uw hoede ze te onderhouden; want dit is uw wijsheid en uw verstaan voor de ogen van de volken die al deze verordeningen zullen horen en zeggen: ‘Voorzeker deze grote natie is een wijs en verstandig volk.’
- *Spr. 4:11* Ik heb u onderricht in de weg van wijsheid; Ik heb u in rechte paden geleid.
- *Spr. 9:10* De vreeze des יהוה is het begin van wijsheid, en de kennis van de Heilige is begrip. - De vreeze des יהוה leidt tot wijsheid. Yeshua kennen, is begrip hebben. Dit begrip moet nog met wijsheid worden gecombineerd.
- *Jak. 3:13* Wie onder jullie is wijs en verstandig? Laat hem door goed gedrag tonen dat zijn werken in de zachtmoedigheid van wijsheid gedaan zijn. - Wijsheid drukt zichzelf uit in handelen.

Het vereiste wijsheid, begrip, en kennis om de Tabernakel te bouwen... de aardse woning voor de Almachtige. Waarom? Omdat wij weten dat de Tabernakel een beeld van Yeshua was - zowel het hoofd als het lichaam van Messiah... en Hij is de verpersoonlijking van die kenmerken:

1 Tim. 3:15 maar als ik word opgehouden, schrijf ik zodat u kunt weten hoe u zich zou moeten gedragen in het huis van Yah, dat is de congregatie van de levende Elohim, de pijler en grond van de waarheid.

Kol. 2:1 Want ik wil dat u weet welk een groot strijd ik voor u heb en voor die in Laodicea, en voor zovelen die mijn aangezicht in het vlees niet hebben gezien, 2 opdat hun harten moge worden bemoedigd, samengevoegd zijnde in liefde, en alle rijkdom bereikend van de volle verzekerdheid van begrip, tot de kennis van het geheimenis van Yah, zowel van de Vader als van Messiah, 3 in wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen zijn.

Ten tijde van Salomon, zou יהוה aan Hiram dezelfde gaven van kennis, begrip, en wijsheid geven om hem toe te laten de Tempel te bouwen:

1 Kon. 7:13 Nu zond koning Salomon heen en bracht Hiram vanuit Tyrus. 14 Hij was de zoon van een weduwe uit de stam van Naphtali, en zijn vader was een man van Tyrus, een koperbewerker; hij was vervuld met wijsheid en begrip en kennis in het werken met allerlei soort koperwerk. Dus kwam hij tot Koning Salomon en deed al zijn werk.

In the commentary on Terumah, we saw how the people were put under a tremendous yoke during the building of the Temple. This contributed to a later rebellion that divided the nation of Israel. So what was the difference between Bezalel and Hiram? I think the Torah tells us as it gives us this little extra tidbit of information about Bezalel:

Shemot 35:34 “And He has put in his heart the ability to teach (l’horot - לְהוֹרֹת)....

While both Hiram and Bezalel possessed knowledge, understanding, and wisdom, Bezalel was given the ability to instruct others. The word we are looking at is “l’horot” (לְהוֹרֹת). This word has the same root (yarah - יָרָה) as “teacher” (moreh - מוֹרֶה) and “instruction/Torah” (תּוֹרָה). Therefore, what the Almighty had put in the mind of Bezalel was the ability to teach and instruct Torah! He was more than a project manager...he was a teacher! He was able to take his knowledge, understanding, and wisdom and use those gifts to empower others. This is what a teacher of Torah does! While he was teaching others to cover acacia wood with gold, sew curtains, set stones in gold settings, make linens, anointing oil, and incense, he was also helping them to understand why these special instructions were necessary to make a building holy enough for Elohim to dwell in. How would you like Bezalel to be your boss?!! So we see that even the structure itself was alive with Torah. Amazing!

Okay, let’s change our focus again. This week we are covering both Vayak’hel and Pekudei. You may have noticed a striking difference between the two readings. In Pekudei which covers Shemot 38:21 through 40:38, the phrase “as יהוה commanded Moshe” appears 14 times. In addition, it appears five other times with slight adjustments (e.g. - “that יהוה had commanded Moshe”) and Pekudei ends appropriately with:

Shemot 40:33 ... So Moshe finished the work.

In contrast, Parashat Vayak’hel does not contain this phrase – not even once! Why should this be? Did not Bezalel, who we have seen to be blessed with Spirit-filled attributes not do “everything as יהוה commanded Moshe”? We know that he did. Why then, would this phrase be so conspicuously missing from parashat Vayak’hel? Rav Elchanan Samet helps us to understand why this is so. Let’s use the “table” (shulchan - שֻׁלְחָן) as an example. First we have the command for it to be built:

Shemot 25:23 “You shall also make a table (shulchan - שֻׁלְחָן) of acacia wood... 30 “And you shall set the showbread on the table before Me always.

Next we find the description of its creation in parashat Vayak’hel:

Shemot 37:10 He made the table (shulchan - שֻׁלְחָן) of acacia wood; two cubits was its

In de commentaar op Terumah, zagen wij hoe het volk tijdens de bouw van de Tempel een enorm juk opgelegd kreeg. Dit droeg nadien bij tot een opstand die de natie van Israël verdeelde. Dus wat was het verschil tussen Besaleël en Hiram? Ik denk dat de Torah het ons vertelt zoals ze ons deze kleine extra lekkernij aan informatie over Besaleël geeft:

Shemot 35:34 En Hij heeft de bekwaamheid om te onderwijzen (l’horot - לְהוֹרֹת) in zijn hart gelegd, ...

Terwijl zowel Hiram als Besaleël kennis, begrip, en wijsheid bezaten, was Besaleël de bekwaamheid gegeven om anderen te instrueren. Het woord dat wij bekijken is “l’horot” (לְהוֹרֹת). Dit woord heeft dezelfde wortel (yarah - יָרָה) als “leraar” (moreh - מוֹרֶה) en “instructie/Torah” (תּוֹרָה). Daarom was wat de Almachtige in het verstand van Besaleël had aangebracht, de capaciteit om Torah te onderwijzen en te instrueren! Hij was meer dan een projectleider... hij was een leraar! Hij kon zijn kennis, begrip, en wijsheid nemen en die gaven gebruiken om anderen toe te rusten. Dit is wat een leraar van Torah doet! Terwijl hij anderen onderwees om acaciahout met goud te overtrekken, om gordijnen te naaien, om stenen in gouden monturen te zetten, om linnen, zalfolie, en wierook te maken, hielp hij hen ook om te begrijpen waarom deze speciale instructies nodig waren om een gebouw te maken, heilig genoeg voor Elohim om in te wonen. Zou u Besaleël als uw baas willen?!! Zo zien wij dat zelfs de structuur zelf door Torah levend was. Verbazingwekkend!

O.k., laten weer naar wat anders kijken. Deze week behandelen wij zowel Vayak’hel als Pekudei. U kunt een opvallend verschil tussen de twee lezingen opgemerkt hebben. In Pekudei dat Shemot 38:21 tot 40:38 beslaat, komt de uitdrukking “zoals יהוה Moshe gebod” 14 keer voor. Bovendien verschijnt het nog vijf keer in een wat aangepaste vorm (bv. – “dat יהוה Moshe had geboden”) en Pekudei eindigt passend met:

Shemot 40:33 ... Zo beëindigde Moshe het werk.

Daarentegen heeft Parashat Vayak’hel deze uitdrukking niet - zelfs niet een keer! Waarom zou dit zijn? Deed Besaleël, die wij met Geestvervulde kwaliteiten gezegend hebben gezien, niet “alles zoals יהוה Moshe gebod” te doen? Wij weten dat hij het deed. Waarom dan, zou deze uitdrukking zo opvallend ontbreken in parashat Vayak’hel? Rav Elchanan Samet helpt ons te begrijpen waarom dit zo is. Laten we de “tafel” (shulchan - שֻׁלְחָן) als voorbeeld nemen. Eerst hebben wij het gebod ze te bouwen:

Shemot 25:23 U zult ook een tafel (shulchan - שֻׁלְחָן) van acaciahout maken ... 30 en u zult altijd het toonbrood op de tafel vóór Mij plaatsen.

Vervolgens vinden wij in parashat Vayak’hel de beschrijving van zijn realisatie:

Shemot 37:10 Hij maakte de tafel (shulchan - שֻׁלְחָן) van acaciahout; twee el was haar lengte,

length, a cubit its width, and a cubit and a half its height. 11 And he overlaid it with pure gold, and made a molding of gold all around it. 12 Also he made a frame of a handbreadth all around it, and made a molding of gold for the frame all around it. 13 And he cast for it four rings of gold, and put the rings on the four corners that were at its four legs. 14 The rings were close to the frame, as holders for the poles to bear the table. 15 And he made the poles of acacia wood to bear the table, and overlaid them with gold. 16 He made of pure gold the utensils which were on the table: its dishes, its cups, its bowls, and its pitchers for pouring.

I've given you all the verses detailing its construction to show you that ONE verse from Shemot 25 is entirely missing. The "showbread" has not yet been placed on the table. Without the "showbread", the "table" is not complete. So where do we find the "showbread"? The answer is - in parashat Pekudei:

Shemot 40:22 *He (Moshe) put the table in the tabernacle of meeting, on the north side of the tabernacle, outside the veil; 23 and he set the bread in order upon it before יהוה, as יהוה had commanded Moshe.*

After Moshe sets the bread on the Table, we can finish with the phrase "as יהוה had commanded Moshe". This same process applies to the Ark which is built according to the pattern, but completed by Moshe when he places the Testimony inside. And it also applies to the Menorah which, without the preparation of its lights (by Moshe), cannot be a shining Lampstand. In fact, parashat Pekudei follows Moshe around through the Tabernacle as he completes each vessel.

So we've seen Bezalel make the vessels, but Moshe gets the credit for their completion because he sets them up and finishes them with bread, water, light, and the Word. Oh, my! Can you see that it is the Messiah that is necessary for completion? Torah is fulfilled (Moshe did everything as commanded by יהוה), when the Messiah is brought into the picture...through the bread, water, light and the Word of the Testimony by the hand of Moshe. Without these items, the vessels of the Tabernacle are absolutely nothing but furniture! It is not the objects that are holy. It is human action and intention in accordance with the will of יהוה that creates holiness and brings Messiah into the picture.

Okay...moving on. After so much information concerning the construction of the Tabernacle, we finally come to its completion. Moshe takes a look at everything:

Shemot 39:43 *Then Moshe looked over all the work, and indeed they had done it; as יהוה had commanded, just so they had done it. And Moshe blessed them.*

één el haar breedte, en één el en een halve haar hoogte. 11 En hij overtrok ze met zuiver goud, en maakte een kroonlijst van goud eromheen. 12 En hij maakte ook een kader van een handbreedte rondom, en maakte een kroonlijst van goud voor het kader rondom. 13 En hij goot daarvoor vier ringen van goud, en zette de ringen op de vier hoeken die bij zijn vier poten waren. 14 De ringen waren dicht bij het kader, als houders voor de poten om de tafel te dragen. 15 En hij maakte de poten van acaciahout om de tafel te dragen, en bedekte ze met goud. 16 En hij maakte van zuiver goud de werktuigen die op de tafel waren: zijn schotels, zijn koppen, zijn kommen, en zijn krui-ken voor het gieten.

Ik heb u alle verzen, die zijn bouw omstandig verhalen, gegeven om u te tonen dat ÉÉN vers van Shemot 25 helemaal ontbreekt. Het "toonbrood" werd nog niet op de tafel geplaatst. Zonder het "toonbrood" is de "tafel" niet af. Dus, waar vinden wij het "toonbrood"? Het antwoord is: in parashat Pekudei:

Shemot 40:22 *Hij (Moshe) zette de tafel in de Tabernakel van vergadering, aan de noordenkant van de Tabernakel, buiten het voorhangsel; 23 en hij plaatste het brood erop geordend vóór יהוה, zoals יהוה Moshe had bevolen.*

Nadat Moshe het brood op de Tafel plaatst, kunnen wij eindigen met de uitdrukking "zoals יהוה Moshe geboden had". Dit zelfde proces is op de Ark van toepassing die volgens het patroon wordt gebouwd, maar door Moshe voltooid wanneer hij het Getuigenis erin plaatst. En het is ook van toepassing op de Menorah die, zonder het klaarmaken van zijn lichten (door Moshe), geen schijnende Lamphouder kan zijn. In feite volgt parashat Pekudei Moshe overal doorheen de Tabernakel terwijl hij elk vat voltooit.

Wij hebben dus Besaleël de vaten zien maken, maar Moshe krijgt het verdienste voor hun voltooiing omdat hij ze opstelt en ze met brood, water, licht, en het Woord voltooit. Goeie genade! Kunt u zien dat de Messiah noodzakelijk is voor de voltooiing? Torah wordt vervuld (Moshe deed alles zoals door יהוה bevolen), wanneer de Messiah in het beeld wordt gebracht ... door het brood, water, licht en het Woord van het Getuigenis door de hand van Moshe. Hier zonder zijn de vaten van de Tabernakel absoluut enkel maar meubilair! Het zijn niet de voorwerpen die heilig zijn. Het is menselijke actie en bedoeling overeenkomstig de wil van יהוה die heiligheid schept en Messiah in het beeld brengt.

O.k.... verder. Na zoveel informatie betreffende de bouw van de Tabernakel, komen wij tenslotte bij zijn voltooiing. Moshe kijkt naar alles:

Shemot 39:43 *Toen keek Moshe naar al het werk, en inderdaad hadden zij het gedaan; zoals יהוה had bevolen, precies zo hadden zij het gedaan. En Moshe zegende hen.*

Are you curious about the blessing? The sages believe they have figured out what Moshe said. Psalm 90 is the only Psalm that is attributed to Moshe. Read how it begins and seems to point to the Tabernacle, His dwelling place:

Psalm 90:1 A Prayer of Moshe the man of Elohim. Adonai, You have been our dwelling place in all generations.

Now read how the Psalm ends and read it as a blessing that Moshe may have given to the children of Israel:

Psalm 90:17 And let the beauty of יהוה our Elohim be upon us, And establish the work of our hands for us; Yes, establish the work of our hands.

The phrase “the work of our hands” must surely refer to the Tabernacle. This was the only “work” that the Israelites performed in Moshe’s day. Therefore this “Prayer of Moshe” may be understood to be the prayer/blessing he pronounced at the completion of the Tabernacle.

There is another phrase in this verse that is quite interesting – “let the beauty of יהוה our Elohim be upon us”. This is quite similar to another Psalm:

Psalm 27:4 One thing I have desired of יהוה, That will I seek: That I may dwell in the house of יהוה All the days of my life, To behold the beauty of יהוה, And to inquire in His temple.

Therefore, it seems that both psalms are references to the Sanctuaries of יהוה.

Now that the Tabernacle has been completed, let’s take a walk through. We begin at the door (John 3:5; 10:9) and enter into the courtyard where we encounter the brazen altar. Without that altar and the death that it represents, no one could come into the Presence of יהוה. It is the place of judgment and we can continue on because of the sacrifice Yeshua has made for us there.

Next we move to the laver of water. We know the washing by the water of the Word matures us and allows us to wear those clean, spotless garments (Ephesians 5:25-27, Revelation 19:8). We walk through that first veil as priests of the Most High for the purpose of service. The Table of Showbread on the right with its 12 loaves of bread symbolizes the unity of the 12 tribes of Israel and the Messiah who is our Manna. If you have walked into this Holy room you have ceased to be an individual and are now part of the body of the priesthood. Ezekiel 44:23-24 details the duties of the future priesthood:

Ezekiel 44:23 “And they shall teach My people the difference between the holy and the unholy, and cause them to discern between the unclean

Bent u nieuwsgierig naar de zegen? De wijzen geloven dat zij erachter gekomen zijn wat Moshe zei. Psalm 90 is de enige Psalm die aan Moshe wordt toegeschreven. Lees hoe die begint en naar de Tabernakel lijkt te verwijzen, Zijn verblijfplaats:

Psalm 90:1 Een Gebed van Moshe de man van Elohim. Adonai, U bent onze verblijfplaats geweest in alle generaties.

Lees nu hoe de Psalm eindigt en lees het als een zegen die Moshe aan de kinderen van Israël kan gegeven hebben:

Psalm 90:17 En laat de schoonheid van יהוה onze Elohim op ons zijn, en vestigt voor ons het werk van onze handen; Ja, vestig het werk van onze handen.

De uitdrukking “het werk van onze handen” moet zeker naar de Tabernakel verwijzen. Dit was het enige “werk” dat de Israëlieten in Moshe’s dagen verrichtten. Daarom kan dit “Gebed van Moshe” begrepen worden als het gebed/zegen die hij bij de voltooiing van de Tabernakel uitsprak.

Er is een andere uitdrukking in dit vers dat vrij interessant is: “laat de schoonheid van יהוה onze Elohim op ons zijn”. Dit is vrij gelijkaardig aan een andere Psalm:

Psalm 27:4 Eén ding heb ik van יהוה gewenst, dat zal ik zoeken: Dat ik in het huis van יהוה moge verblijven alle dagen van mijn leven, om de schoonheid van יהוה te zien, en in Zijn tempel te onderzoeken.

Daarom lijken beide psalmen verwijzingen naar de Heiligdommen van יהוה te zijn.

Laten we, nu de Tabernakel voltooid is, er een wandeling doorheen maken. Wij beginnen bij de deur (Joh. 3:5; 10:9) en komen op de binnenplaats waar wij het koperen altaar ontmoeten. Zonder dat altaar en de dood die het voorstelt zou niemand in de Tegenwoordigheid van יהוה kunnen komen. Het is de plaats van oordeel en we kunnen voortgaan wegens het offer dat Yeshua daar voor ons gebracht heeft.

Vervolgens gaan we naar het waterbassin. Wij weten dat de wassing door het water van het Woord ons rijpt en ons toestaat die reine, smetteloze gewaden te dragen (Ef.5:25-27, Opb.19:8). We gaan door dat eerste voorhangsel als priesters van de Allerhoogste met het doel dienst te verrichten. De tafel met toonbroden aan de rechterzijde met 12 broden symboliseert de eenheid van de 12 stammen van Israël en de Messiah die ons Manna is. Indien je deze Heilige kamer binnengegaan bent, heb je opgehouden een enkeling te zijn en ben je nu deel van het lichaam van het priesterschap. Ezechiël 44:23-24 omschrijft nauwkeurig de taken van het toekomstig priesterschap:

Eze. 44:23 En zij zullen Mijn volk het verschil tussen het heilige en het onheilige, onderwijzen en hen doen onderscheiden tussen het onreine en het

and the clean. 24 “In controversy they shall stand as judges, and judge it according to My judgments. They shall keep My laws and My statutes in all My appointed meetings, and they shall hallow My Sabbaths.”

We are still in this Holy place. The light of the Menorah floods this room symbolizing both the head (Yeshua) and the body (bride) shining the light of Torah. We step up to the Altar of Incense where we are able to pray knowledgeably having partaken of the bread and having the light of the Menorah to guide us in our prayers.

We are very close now to the Holy of Holies. Only a veil separates us. The Gospel accounts say that the veil was torn. However, there were two veils in the Temple. Passing through the first veil brought the priests into the Holy area where the Menorah, the Table, and the Altar of Incense stood. The second veil separated the Holy from the Holy of Holies where the Ark of the Covenant was kept.

According to Alfred Edersheim in his book The Temple, the first entrance into the Holy Place was “twoleaved doors, with a gold plating, and covered by a rich Babylonian curtain of the four colors of the Temple (fine linen, blue, scarlet, and purple).” Edersheim also writes that “a wooden partition separated the Most Holy from the Holy Place, and over the door hung a veil.” So which veil was actually torn? Let’s look at a few verses in the book of Hebrews. This is the NIV translation:

Hebrews 10:19 *Therefore, brothers, since we have confidence to enter the Most Holy Place (αγιος) by the blood of Yeshua, 20 by a new and living way opened for us through the curtain, that is, his body, 21 and since we have a great priest over the house of Yah, 22 let us draw near to Yah with a sincere heart in full assurance of faith, having our hearts sprinkled to cleanse us from a guilty conscience and having our bodies washed with pure water.*

The Greek word is “hagios” (ἅγιος) and according to the translation, it seems clear that the veil to the Holy of Holies has been torn. However, let’s see how the same Greek word is used in other verses:

Hebrews 9:2 *For a tabernacle was prepared: the first part, in which was the lampstand, the table, and the showbread, which is called the sanctuary (αγιος); 3 and behind the second veil, the part of the tabernacle which is called the Holiest of All (ἅγια αγίω)*

“Hagios” refers to the Holy area where the Menorah and the Table of Showbread are in verse 2, and in verse 3 “hagios” is repeated in order to point to the Holy of Holies.

reine. 24 In betwistingen zullen zij als rechter staans, en erover oordelen volgens Mijn oordelen. Zij zullen Mijn wetten en Mijn statuten in al Mijn vastgestelde samenkomsten houden, en zij zullen Mijn Sabbatten heiligen.

Wij zijn nog steeds in deze Heilige plaats. Het licht van de Menorah overstroomt deze ruimte die zowel het hoofd (Yeshua) symboliseert als het lichaam (bruid) dat het licht van Torah uitstraalt. We gaan verder naar het Reukofferaltaar waar we in staat zijn met kennis te bidden, aan het brood deelgenomen hebbend en het licht van de Menorah hebbend om ons in onze gebeden te leiden.

We zijn nu heel dicht bij het Heilige der Heiligen. Enkel een voorhangsel scheidt ons. Het Evangelieverhaal zegt dat het voorhangsel gescheurd werd. Er waren evenwel twee voorhangsels in de Tempel. Het eerste voorhangsel voorbijgaan bracht de priesters in het Heilige gebied waar de Menorah, de Tafel, en het Wierookaltaar stonden. Het tweede voorhangsel scheidde het Heilige van het Heilig der Heiligen waar de Ark van het Verbond werd bewaard.

Volgens Alfred Edersheim in zijn boek The Tempel (De Tempel) bestond de eerste ingang tot de Heilige Plaats uit “twee bladige deuren met goud bekleed, en afgedekt door een rijk Babylonisch gordijn met de vier kleuren van de Tempel (fijn linnen, blauw, scharlaken en purper).” Eldersheim schrijft ook dat “een houten tussenschot het Allerheiligste van de Heilige Plaats scheidde; en over de deur hing een voorhang.” Dus, welke voorhang werd nu eigenlijk gescheurd? Laten we naar enkele verzen uit Hebreeën kijken. Dit is de NIV vertaling:

Hebr. 10:19 *Daarom, broeders, aangezien wij vertrouwen hebben om door het bloed van Yeshua de Heiligste Plaats (αγιος) in te gaan, 20 via een nieuwe en levende weg die voor ons wordt geopend door het gordijn, namelijk zijn lichaam, 21 en aangezien wij een groot priester over het huis van Yah hebben, 22 laat ons tot Yah naderen met een oprecht hart in volledige verzekering van geloof, onze harten besprenkeld hebbend om ons van een schuldig geweten te reinigen en onze lichamen met zuiver water gewassen hebbend.*

Het Griekse woord is “hagios” (ἅγιος) en volgens de vertaling, lijkt het duidelijk dat het voorhangsel naar het Heilig der Heiligen gescheurd werd. Nochtans, laten we kijken hoe hetzelfde Griekse woord in andere verzen wordt gebruikt:

Hebr. 9:2 *Want een Tabernakel werd bereid: het eerste deel, waarin de lamphouder, de tafel, en het toonbrood was, dat het heiligdom (αγιος) wordt genoemd; 3 en achter het tweede voorhangsel, het deel van het Tabernakel dat het Heiligst van Allen (ἅγια αγίω) wordt genoemd.*

“Hagios” verwijst in vers 2 naar het Heilige gebied waar de Menorah en de Tafel met Toonbrood zijn, en in vers 3 wordt “hagios” herhaald om naar het Heilige der Heiligen te verwijzen.

I would like to suggest that it was the 1st veil...this Babylonian curtain, not the veil separating the Holy Place from the Holy of Holies that was torn. The reason I believe this is that when Yeshua died, it opened the way for us to come in and serve as priests in the order of Melchizedek (King of Righteousness). Only Yeshua, however, entered the Holy of Holies as our High Priest and King. Today, that is where He is interceding for us in the heavenly Tabernacle on behalf of His people Israel:

***Romans 8:34** Who is he who condemns? It is Messiah who died, and furthermore is also risen, who is even at the right hand of Yah, who also makes intercession for us.*

We see the entrance to the Holy of Holies open in Revelation when the time has come for judgment and rewards. We will be judged (for our works, not our salvation) based on the Testimony (the Word) housed in the Ark of the Covenant:

***Revelation 11:18** The nations were angry, and Your wrath has come, And the time of the dead, that they should be judged, And that You should reward Your servants the prophets and the saints, And those who fear Your name, small and great, And should destroy those who destroy the earth.”
19 Then the temple of Yah was opened in heaven, and the ark of His covenant was seen in His temple. And there were lightnings, noises, thunderings, an earthquake, and great hail.*

***Revelation 15:5** After these things I looked, and behold, the temple of the tabernacle of the testimony in heaven was opened. 6 And out of the temple came the seven angels having the seven plagues, clothed in pure bright linen, and having their chests girded with golden bands. 7 Then one of the four living creatures gave to the seven angels seven golden bowls full of the wrath of Elohim who lives forever and ever. 8 The temple was filled with smoke from the glory of Yah and from His power, and no one was able to enter the temple till the seven plagues of the seven angels were completed.*

Only the bride will enter the Holy of Holies, the place of intimacy with the Bridegroom. She is still preparing for that day. We get a glimpse of that in Revelation 21:

***Revelation 21:2** Then I, John, saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from Yah, prepared as a bride adorned for her husband.*

When Moshe (Torah) “finished” the Tabernacle, he gave us a picture of the completed bride:

***Shemot 39:32** Thus all the work of the tabernacle of the tent of meeting was finished (kalah*

Ik zou willen suggereren dat het de 1ste voorhang was... dat Babylonisch gordijn... niet de voorhang die de Heilige Plaats van het Heilige der Heiligen scheidde, die gescheurd werd. De reden waarom ik dit geloof is dat toen Yeshua stierf, het de weg voor ons opende om binnen te komen en te dienen naar de orde van Melchizedek (Koning der Gerechtigheid). Enkel Yeshua echter ging het Heilige der Heiligen binnen als onze Hogepriester en Koning. Vandaag bemiddelt Hij daar voor ons in de hemelse Tabernakel ten behoeve van Zijn volk Israël.

***Rom. 8:34** Wie is hij die veroordeelt? Het is Messiah die stierf, en bovendien ook verzenen is, die zelfs aan de rechterhand van Yah is, die ook voor ons tussenkomt.*

Wij zien de ingang naar het Heilige der Heiligen in Openbaring open wanneer de tijd voor oordeel en belonen is gekomen. Wij zullen worden beoordeeld (voor onze werken, niet onze redding) gebaseerd op het Getuigenis (het Woord) ondergebracht in de Ark van het Verbond:

***Opb. 11:18** De naties waren boos, en Uw toorn is gekomen, en de tijd van de doden, opdat zij zouden worden geoordeeld, en opdat U Uw dienaars de profeten en de heiligen zou belonen, en zij die Uw naam vrezen, klein en groot, en hen zou vernietigen die de aarde vernietigen”.
19 Toen werd de tempel van Yah geopend in de hemel, en de ark van Zijn verbond werd gezien in Zijn tempel. En er waren bliksems, lawaai, donderslagen, een aardbeving, en grote hagel.*

***Opb. 15:5** Na deze dingen keek ik, en zie, de tempel van het Tabernakel van het getuigenis in de hemel werd geopend. 6 En uit de tempel kwamen de zeven engelen die de zeven plagen hebben, gekleed in zuiver helder linnen, en hun borst omgord hebbend met gouden banden. 7 Toen gaf één van de vier levende schepselen aan de zeven engelen zeven gouden kommen vol van de toorn van Elohim die eeuwig leeft. 8 De tempel werd gevuld met rook van de glorie van Yah en van Zijn macht, en niemand kon de tempel ingaan tot de zeven plagen van de zeven engelen waren voltooid.*

Enkel de bruid zal het Heilige der Heiligen, de plaats van intimiteit met de Bruidegom, binnengaan. Zij is zich nog aan het voorbereiden voor die dag. Wij krijgen een glimp daarvan in Opb. 21:

***Opb. 21:2** Toen zag ik, Johannes, de heilige stad, Nieuw Jeruzalem, neerdalende uit de hemel vanaf Yah, klaargemaakt als een bruid versierd voor haar man.*

Toen Moshe (Torah) de Tabernakel “voltooid”, gaf hij ons een beeld van de voltooid bruid:

***Shemot 39:32** Aldus werd al het werk van de tabernakel van de tent van samenkomst voltooid*

- (כלה). And the children of Israel did according to all that יהוה had commanded Moshe; so they did.

Shemot 40:33 And he raised up the court all around the tabernacle and the altar, and hung up the screen of the court gate. So Moshe finished (kalah - כלה) the work.

The word for finished is “kalah” (כלה). The nearly identical word for bride is “kallah” (כלה). What is the connection between these words? A bride “completes” her husband, as the two become one (echad). And don’t miss how the work is “finished” in Shemot 40:33. Moshe (Torah) has the responsibility to take all the parts of the Tabernacle, put them all in their proper places, and make them into one (echad) Sanctuary. Then she will be ready for the Shekhinah glory!

Okay, I’ve got just “one more thing” to share about the concluding verses of Shemot:

Shemot 40:36 Whenever the cloud was taken up from above the tabernacle, the children of Israel would go onward in all their journeys. 37 But if the cloud was not taken up, then they did not journey till the day that it was taken up. 38 For the cloud of יהוה was above the tabernacle by day, and fire was over it by night, in the sight of all the house of Israel (Beit Yisrael - בֵּית יִשְׂרָאֵל), throughout all their journeys.

The book of Shemot began with the story of the “sons of Israel” (B’nei Yisrael - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) who came to Egypt, each with their individual households:

Shemot 1:1 Now these are the names of the sons of Israel (B’nei Yisrael - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) who came to Egypt; each man and his household came with Jacob:

Now we are ending Shemot and their title has been changed to the “House of Israel” (Beit Yisrael - בֵּית יִשְׂרָאֵל). Israel has been transformed from individuals who happened to share a common history to a community with a common destiny. There were also strangers along the way who were grafted into the community to become one with them that they too might be considered part of the “House of Israel”. There have been and there will continue to be disagreements and rebellions, but the fundamental identity has been established as “Beit Yisrael”, the House of Israel.

Here is how Bruce Kadden describes a “house”: (emphasis mine)

“The word ‘house’ signifies unity and implies that those who are part of it share a common purpose. Though members of a house do not always get along or agree, they have an implicit commitment to

(kalah - כלה). En de kinderen van Israël deden overeenkomstig alles wat יהוה Mozes had opgedragen; zo deden zij.

Shemot 40:33 En hij richtte de hof op helemaal omheen de Tabernakel en het altaar; en hing het scherm van de hofpoort op. Zo voltooide (kalah - כלה) Mozes het werk.

Het woord voor “voltooide” is “kalah” (כלה). Het bijna identieke woord voor bruid is “kallah” (כלה). Wat is het verband tussen deze woorden? Een bruid “voltooit” haar echtgenoot, als de twee één (echad) worden. En laat het u niet ontgaan hoe het werk in Shemot 40:33 “voltooid” wordt. Moshe (Torah) heeft de verantwoordelijkheid om alle delen van Tabernakel te nemen, ze alle op hun juiste plaatsen te zetten, en ze tot één (echad) Heiligdom te maken. Dan zal zij klaar zijn voor de Shekhinah glorie!

O.k., ik nog slechts “één bijkomend ding” te delen over de slotverzen van Shemot:

Shemot 40:36 Wanneer de wolk van boven Tabernakel werd opgenomen, zouden de kinderen van Israël op al hun reizen verdergaan. 37 Maar als de wolk niet werd opgenomen, dan reisden zij niet tot de dag dat ze werd opgenomen. 38 Want de wolk van יהוה was overdag boven de Tabernakel, en vuur was er ‘s nachts boven, in het zicht van heel het huis van Israël (Beit Yisrael - בֵּית יִשְׂרָאֵל), bij al hun reizen.

Het boek Shemot begon met het verhaal van de “zonen van Israël” (B’nei Yisrael - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) die naar Egypte gingen, elk met z’n eigen huishouden:

Shemot 1:1 Deze nu zijn de namen van de zonen van Israël (B’nei Yisrael - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) die naar Egypte kwamen; elke man en zijn huishouden kwamen met Jacob:

Nu beëindigen wij Shemot en hun titel is veranderd geworden in het “Huis van Israël” (Beit Yisrael - בֵּית יִשְׂרָאֵל). Israël werd omgevormd van individuen die een gemeenschappelijke geschiedenis deelden naar een gemeenschap met een gemeenschappelijk bestemming. Er waren heel de weg ook vreemdelingen die in de gemeenschap werden geënt om één met hen te worden opdat ook zij als een deel van het “Huis van Israël” zouden kunnen worden beschouwd. Er waren en er zullen nog verder meningsverschillen en opstanden blijven, maar de fundamentele identiteit werd vastgesteld als “Beit Yisrael”, het Huis van Israël.

Hier is hoe Bruce Kadden een “huis” beschrijft: (nadruk van mij)

“Het woord ‘huis’ betekent eenheid en impliceert dat zij die er deel van uitmaken een gemeenschappelijk doel delen. Hoewel de leden van een huis niet altijd opschieten of akkoord gaan, hebben zij een impliciete

each other and to the house as a whole. A house also signifies stability and structure. Though their designs and sizes may vary, houses are physical entities that symbolize the strength and substance of those who live within them. Houses signify permanence as well. Although houses can be destroyed by fire, earthquakes, and tornadoes, the utter devastation that families experience at such loss testifies to the permanence we expect of our houses.

How is it that a people who have often been rebellious during their short time in the wilderness are now unified? How can a people who demonstrated their apostasy so recently, by building the Golden Calf, now deserve to be called Beit Yisrael?

Rabbi Shlomo Riskin, chief rabbi of Efrat, offers a midrash suggesting that the building of the Tabernacle plays a key role in restoring the people's relationship to God and in unifying the people. Drawing on a mystical metaphor that describes the relationship between God and the Jewish people as a marriage, Riskin observes that the greatest tangible expression of their mutual, undying love for each other is the building of the home – the Tabernacle – together. Thus, at the end of the Exodus, the people can rightly be called Beit Yisrael, the House of Israel, and can rest assured that God's presence will remain with them throughout their journeys.” (end of quote)

Friends, when the Bible refers to the “House of Israel”, we are included! The renewed covenant that we know we are a part of was given to the “House of Israel”:

Hebrews 8:10 “For this is the covenant that I will make with the house of Israel after those days, says יהוה: I will put My Torah in their mind and write them on their hearts; and I will be their Elohim, and they shall be My people.”

Yeshua also said the “House of Israel” was who He came to earth to find:

Matthew 15:24 But He answered and said, “I was not sent except to the lost sheep of the house of Israel.”

Moshe was the builder of the physical Tabernacle, but Hebrews speaks of Yeshua as the builder of a house that is greater. And we are that house!

Hebrews 3:1 Therefore, holy brethren, partakers of the heavenly calling, consider the Apostle and High Priest of our confession, Yeshua the Messiah, 2 who was faithful to Him who appointed Him, as Moshe also was faithful in all His house. 3 For this One has been counted

verplichting naar elkaar en naar het huis als geheel. Een huis betekent ook stabiliteit en structuur. Hoewel hun ontwerpen en afmetingen kunnen variëren, zijn de huizen fysieke entiteiten die de sterkte en de substantie van hen die erin leven symboliseren. Huizen betekenen eveneens permanentie. Hoewel huizen door brand, aardbevingen, en tornado's kunnen worden vernietigd, getuigt de uiterste verwoesting die families bij dergelijk verlies ervaren, van de permanentie die wij van onze huizen verwachten.

Hoe kan het dat een volk dat vaak opstandig was tijdens z'n korte tijd in de wildernis nu verenigd is? Hoe kan een volk dat zo onlangs z'n afvalligheid toonde, door het Gouden Kalf te bouwen, nu verdien om Beit Yisrael te worden genoemd?

Rabbijn Shlomo Riskin, opperrabbin van Efrat, biedt een midrash suggererend dat de bouw van de Tabernakel een sleutelrol speelt in het herstellen van de relatie van het volk tot God en in het verenigen van het volk. Steunend op een mystieke metafoor die de relatie tussen God en het Joodse volk als een huwelijk beschrijft, merkt Riskin op dat de grootste tastbare uitdrukking van hun wederzijdse, onvergankelijke liefde voor elkaar het samen bouwen van het huis - het Tabernakel - is. Aldus, aan het eind van de Uittocht, kan het volk terecht Beit Yisrael, het Huis van Israël worden genoemd, en rusten verzekerd dat de God's aanwezigheid tijdens hun reizen met hen zal blijven.” (einde citaat)

Vrienden, wanneer de Bijbel naar het “Huis van Israël” verwijst, zijn wij erbij inbegrepen! Het vernieuwde verbond, waarvan wij weten een deel van te zijn, werd aan het “Huis van Israël” gegeven:

Hebr. 8:10 Want dit is het verbond dat Ik met het huis van Israël na die dagen zal maken, zegt יהוה: Ik zal Mijn Torah in hun verstand leggen en ze op hun harten schrijven; en Ik zal hun Elohim zijn, en zij zullen Mijn volk zijn.

Yeshua zei ook dat Hij voor het “Huis van Israël” te zoeken naar de aarde kwam:

Mat. 15:24 Maar Hij antwoordde en zei: “Ik werd niet gestuurd behalve naar de verloren schapen van het huis van Israël.”

Moshe was de bouwer van het fysieke Tabernakel, maar Hebreëen spreekt over Yeshua als de bouwer van een huis dat groter is. En wij zijn dat huis!

Hebr. 3:1 Hebr. 3:1 Daarom, heilige broeders, deelgenoten van het hemelse roeping, hou rekening met de Apostel en Hogepriester van onze belijdenis, Yeshua Messiah, 2 die getrouw was aan Hem die Hem benoemde, zoals Moshe ook getrouw was in heel Zijn huis. 3 Want deze Ene

worthy of more glory than Moshe, inasmuch as He who built the house has more honor than the house. 4 For every house is built by someone, but He who built all things is Yah. 5 And Moshe indeed was faithful in all His house as a servant, for a testimony of those things which would be spoken afterward, 6 but Messiah as a Son over His own house, whose house we are if we hold fast the confidence and the rejoicing of the hope firm to the end.

Baruch HaShem!

Shabbat Shalom!

Ardelle

Be strong! Be strong! And may we be strengthened!

חזק חזק ונתחזק

werd meer glorie waardig geacht dan Moshe, in zoverre Hij die het huis bouwde meer eer heeft dan het huis. 4 Want elk huis wordt gebouwd door iemand, maar Hij die alle dingen bouwde is Yah. 5 En Moshe was inderdaad getrouw in heel Zijn huis als een dienaar, voor een getuigenis van die dingen waarover daarna wordt gesproken, 6 maar Messiah als een Zoon over Zijn eigen huis, wiens huis wij zijn als wij het vertrouwen en het verheugen in de hoop vasthouden tot het eind.

Baruch HaShem!

Shabbat Shalom!

Ardelle

Wees sterk! Wees sterk! En moge wij versterkt worden!

חזק חזק ונתחזק